

KOMENTÁŘ

26. 5. 2023

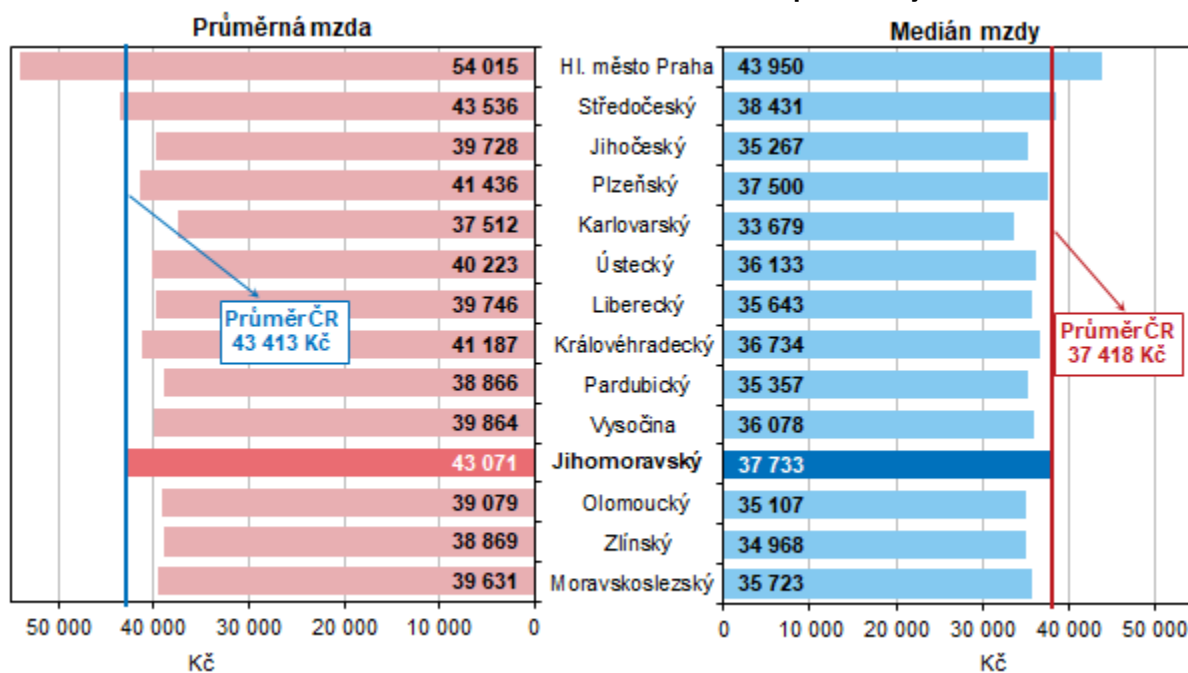
Struktura mezd zaměstnanců v Jihomoravském kraji v roce 2022

Podle výsledků strukturálního šetření mezd zaměstnanců dosáhla průměrná mzda pracovníka v Jihomoravském kraji v roce 2022 celkem 43 071 Kč. Medián měsíční mzdy, což je mzda uprostřed mzdového rozdělení, činil 37 733 Kč. Zatímco průměrná mzda řídicích pracovníků v kraji přesáhla částku 87 tisíc Kč, mzda pomocných a nekvalifikovaných pracovníků činila 26 tisíc Kč. Mzdy se ale meziročně zvýšily u všech kategorií zaměstnání.

Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí publikuje již řadu let výsledky strukturální statistiky mezd zaměstnanců. **Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, neboť jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací.** To je jedním z důvodů, proč se průměrná mzda z různých mzdových zjišťování od sebe liší. Od roku 2011 byli do šetření zahrnuti i dříve nesledovaní zaměstnanci z podniků s méně než 10 zaměstnanci a také zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů - fyzických osob.

Šetřením jsou podrobně zjišťovány všechny složky hrubého výdělku a také personální údaje o zaměstnanci (např. pohlaví, vzdělání, věk). Získává se tak detailní statistika, která slouží podrobným analýzám trhu práce a jeho vývoje zejména na úrovni celé České republiky. Výsledky **za kraje** se publikují v jednodušším třídění.

Graf 1 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v roce 2022 podle krajů

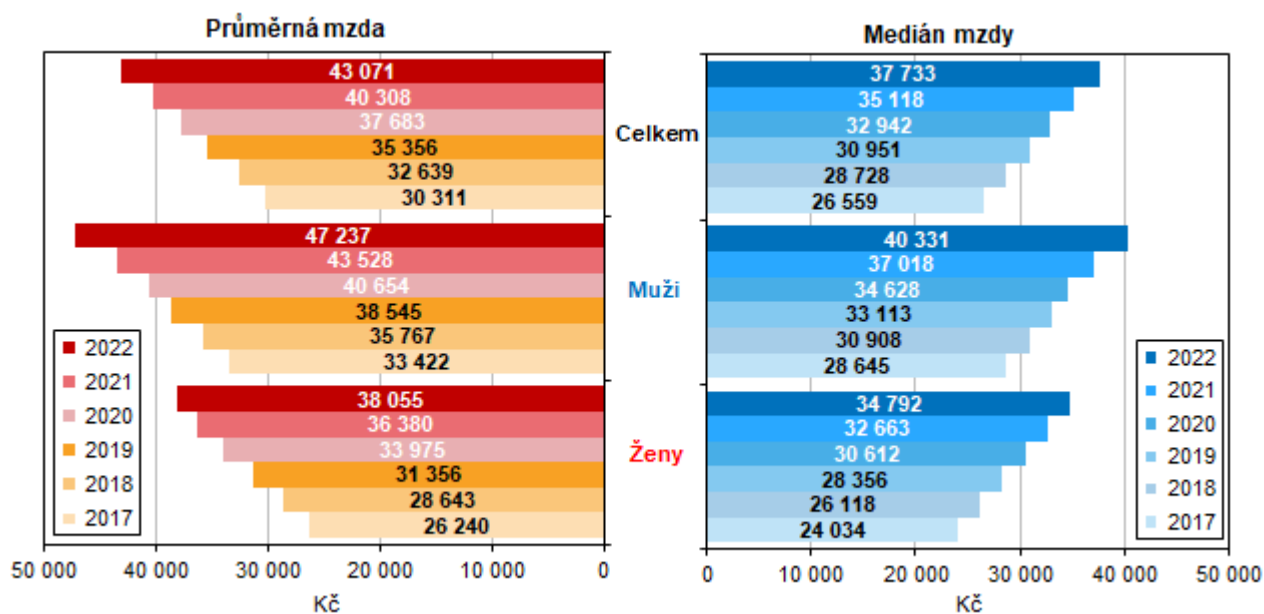
KOMENTÁŘ

Průměrná hrubá měsíční mzda v Jihomoravském kraji v roce 2022 dosáhla podle výsledků strukturálního šetření částky **43 071 Kč (47 237 Kč u mužů a 38 055 Kč u žen)**, ve srovnání s ostatními kraji byla 3. nejvyšší (po Praze a Středočeském kraji). Proti roku 2021 se průměrná měsíční mzda zvýšila o 2 763 Kč (o 3 709 Kč u mužů a o 1 675 Kč u žen). **Mzdy mužů v kraji jsou dlouhodobě vyšší než mzdy žen, rozdíl mezi nimi se meziročně zvýšil** (v roce 2021 byla průměrná mzda žen v Jihomoravském kraji nižší o 7 148 Kč, v roce 2022 byl rozdíl 9 182 Kč).

Výsledkem strukturálního šetření mezd není jen průměrná mzda, na kterou zpravidla nedosáhnou dvě třetiny zaměstnanců, ale také **medián mzdy**. Ukazuje mzdu zaměstnance **uprostřed** mzdového rozdělení (právě stejný počet mezd je vyšších i nižších než medián) a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni.

Medián mzdy v Jihomoravském kraji v roce 2022 dosáhl částky **37 733 Kč (40 331 Kč u mužů a 34 792 Kč u žen)**. Rozdíl výše průměrné mzdy a mediánu mezd činil 5 338 Kč. Mezikrajské srovnání úrovně průměrné mzdy a mediánu mzdy je obsahem grafu 1, pro zdůraznění rozdílu výše průměrné mzdy a mediánu mzdy zde bylo ponecháno stejné měřítko osy x . Medián mzdy v Jihomoravském kraji byl mezi kraji 3. nejvyšší (po Praze a Středočeském kraji).

Graf 2 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Jihomoravském kraji

Důležitým výsledkem strukturálního šetření je **třídění výše mezd podle zaměstnání**. K tomu je používána Klasifikace zaměstnání ČSÚ, vypracovaná na podkladě mezinárodního standardu. V roce 2011 došlo k implementaci nové verze klasifikace zaměstnání ISCO-08 (v ČR rozšířená pětímístná verze CZ-ISCO).

Údaje za Jihomoravský kraj ve srovnání s ostatními kraji za rok 2022 jsou obsahem tabulky 1 a grafu 3. V tabulce jsou barevně zvýrazněny kraje s nejvyšší a nejnižší mzdou v jednotlivých kategoriích zaměstnání, čísla v kroužku v grafu 3 znamenají pořadí výše krajské mzdy mezi ostatními kraji. V pomyslném krajském žebříčku jsou nejlépe umístěni specialisté (vysoce kvalifikovaní nemanuální pracovníci). Naopak k těm horším výsledkům srovnání patří 10. místo výše mezd řemeslníků a opravářů a 9. místo výše mezd pracujících ve službách a prodeji (spolu s krajem Středočeským).

KOMENTÁŘ

Tab. 1 Průměrná hrubá měsíční mzda podle kategorií zaměstnání v krajích v roce 2022

	CZ-ISCO ¹⁾								
	1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000
Hl. město Praha	122 791	72 448	51 523	38 697	32 560	*	37 332	37 820	24 608
Středočeský kraj	94 068	59 557	47 849	36 142	30 160	32 682	41 379	38 038	26 243
Jihočeský kraj	85 963	56 559	43 935	33 344	30 166	28 031	34 264	33 447	24 496
Plzeňský kraj	86 074	58 136	45 243	34 527	31 738	*	37 376	34 862	25 707
Karlovarský kraj	78 687	52 664	42 121	32 442	31 253	*	32 770	33 808	26 439
Ústecký kraj	84 460	55 559	45 918	32 940	30 847	29 087	36 014	35 465	24 474
Liberecký kraj	85 634	54 400	44 844	32 567	31 139	*	34 997	33 298	25 853
Královéhradecký kraj	81 714	54 754	45 406	34 156	30 720	*	39 302	36 961	25 712
Pardubický kraj	82 557	51 335	42 517	33 875	30 898	*	36 328	33 068	26 315
Kraj Vysočina	78 679	55 311	45 204	34 505	30 007	*	35 981	33 754	25 501
Jihomoravský kraj	87 581	60 150	45 577	34 708	30 160	33 510	35 532	34 509	26 000
Olomoucký kraj	79 776	54 467	42 233	32 878	29 502	*	35 887	32 691	25 525
Zlínský kraj	77 582	54 096	43 149	31 425	29 215	*	34 941	35 976	25 418
Moravskoslezský kraj	84 495	54 258	42 909	32 391	29 891	*	36 223	35 090	24 183

¹⁾ kategorie zaměstnání:

1000 - řídicí pracovníci

2000 - specialisté

3000 - techničtí a odborní pracovníci

4000 - úředníci

5000 - pracovníci ve službách a prodeji

Pozn.: Údaje nahrazené hvězdičkou nevyhověly publikačním kritériím

(kvalita odhadu mzdy měla průměrnou chybu větší než ± 10,0 %)

6000 - kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybnářství

7000 - řemeslníci a opraváři

8000 - obsluha strojů a zařízení, montéři

9000 - pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

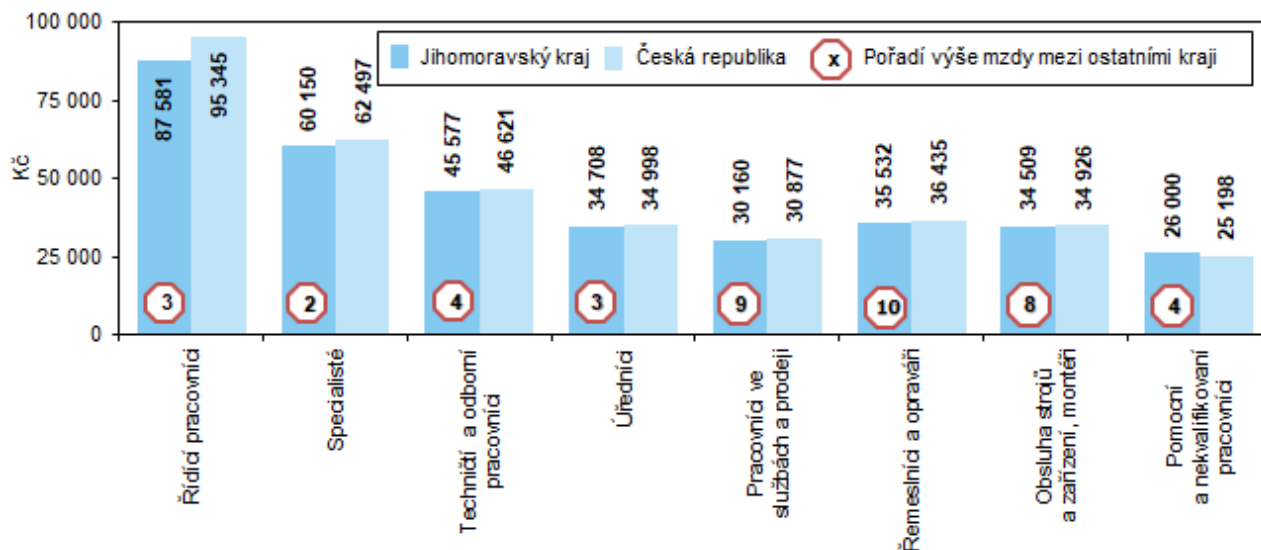
Nejvýraznější mzdová diference mezi kraji ČR v rámci jedné kategorie zaměstnání byla v roce 2022 u mezd řídicích pracovníků. Zaměstnanci zařazení do této třídy v hl. městě Praze pobírali měsíčně hrubou mzdu 122 791 Kč, zaměstnanci ve Zlínském kraji „pouze“ 77 582 Kč, tedy o více než 45 tisíc Kč méně. Z barevného odlišení v tabulce 1 je patrné, že v hl. m. Praze byly u 5 kategorií zaměstnání průměrné mzdy v čele pořadí krajů, naopak Zlínský kraj byl u 3 kategorií zaměstnání na konci pořadí krajů.

Shodně s ostatními kraji v ČR byly i v Jihomoravském kraji **nejvyšší mzdy u pracovníků v manažerských pozicích** (87 581 Kč), jimž mzda v absolutním vyjádření meziročně vzrostla nejvíce. (o 7 058 Kč). Nejvyšší relativní nárůst měly mzdy řemeslníků a opravářů. Jejich mzda vzrostla o 10,1 % na 35 532 Kč. Nejnížší růst průměrné mzdy v relativním i v absolutním vyjádření (o 3,8 %, tj. o 1 107 Kč) byl zjištěn u pracovníků ve službách a prodeji – jejich průměrná mzda v roce 2022 činila 30 160 Kč.

Rozdíl výše mezd v kraji mezi nejlépe a nejhůře odměňovanými kategoriemi zaměstnání (řídicí pracovníci vs. pomocní a nekvalifikovaní pracovníci) **se zvýšil**. V roce 2017 byla mzda řídicích pracovníků vyšší o 40,6 tisíc Kč, v roce 2022 byla proti mzdě pomocných pracovníků vyšší již o 61,6 tisíc Kč.

KOMENTÁŘ

Graf 3 Průměrná hrubá měsíční mzda podle kategorií zaměstnání v roce 2022

Tab. 2 Průměrná hrubá měsíční mzda podle kategorií zaměstnání v Jihomoravském kraji

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Přírůstek (úbytek) 2022 proti 2021	
							v Kč	v %
Mzda podle kategorie zaměstnání (CZ-ISCO) v Kč								
1 - řídící pracovníci	58 177	60 960	72 298	75 873	80 523	87 581	7 058	8,8
2 - specialisté	43 513	46 274	49 245	52 233	57 033	60 150	3 117	5,5
3 - techničtí a odborní pracovníci	32 443	34 951	37 915	40 207	42 457	45 577	3 120	7,3
4 - úředníci	25 222	26 879	29 443	31 168	32 382	34 708	2 326	7,2
5 - pracovníci ve službách a prodeji	19 423	21 855	24 670	27 391	29 053	30 160	1 107	3,8
6 - kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	*	23 324	*	*	29 771	33 510	x	x
7 - řemeslníci a opraváři	25 933	27 430	29 182	29 808	32 283	35 532	3 249	10,1
8 - obsluha strojů a zařízení, montéři	24 776	26 727	28 121	29 439	31 380	34 509	3 129	10,0
9 - pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	17 622	20 119	21 130	22 705	24 377	26 000	1 623	6,7

Pozn.: Údaje nahrazené hvězdičkou nevyhověly publikačním kritériím (kvalita odhadu mzdy měla průměrnou chybu větší než ± 10,0 %)

Struktura průměrné měsíční mzdy podle složek se mezi kraji výrazně nelišila. Pokud v Jihomoravském kraji dosáhla průměrná měsíční mzda částky 43 071 Kč, pak z ní na základní složku připadlo 68,7 %, prémie a odměny tvořily 14,6 %, náhrady mzdy 11,3 % a zbylých 5,4 % připadlo na příplatky za přesčas, pohotovost či ostatní příplatky. Ve srovnání s rokem 2021 se o 1,2 procentního bodu zvýšil podíl základní složky na úkor prémie a odměn a mzdových náhrad.

KOMENTÁŘ

Poznámka

Do hrubých mezd se ve strukturální statistice počítají všechny mzdy za práci včetně prémie, odměn a dalších platů, dále náhrady mzdy za neodpracovanou dobu (dovolenou, svátky, překážky v práci apod.) a odměny za pracovní pohotovost. Průměrná mzda zaměstnance je vypočtena poměření s jeho placenou dobou, tedy počtem měsíců, za které mzdu či náhradu mzdy skutečně pobíral, odečtena je doba nemocí a dalších neplacených nepřítomností v práci za daný rok. Vypočtená průměrná hrubá měsíční mzda tak vypovídá o srovnatelných mzdových úrovních v různých zaměstnáních (pracovních místech) při zjištěném objemu placené doby.

Více informací naleznete v publikaci [Struktura mezd zaměstnanců v roce 2022](#)

Kontakt:

Ing. Milada Jonášová
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: milada.jonasova@czso.cz
tel.: 542 528 115